

TRC2 (DİYARBAKIR-ŞANLIURFA) BÖLGESİ İŞSİZLİK RAKAMLARININ DEĞERLENDİRMESİ

Erhan DEMİRCAN - Uzman

TÜİK tarafından 6 Mart 2014 tarihinde yayınlanan Hanehalkı İşgücü İstatistikleri haber bülteni 2013 yılı işgücü istatistiklerine dair ilginç rakamlar içeriyordu. İşgücü parametrelerinden en önemli ve popüler olanı işsizlik oranına ait rakamlar şaşırtıcıydı. Türkiye'ye ait işsizlik oranı % 0,5 puan artarak % 9,7'ye ulaşmıştı. Asıl ilginç istatistikler ise bölgesel düzeyde kendini gösteriyordu. 26 Düzey 2 Bölgesi içinde son sırada bulunan TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) bölgesinin yeri değişmemişken, 2012 yılında 6,9 işsizlik oranı ile 18'inci sırada bulunan TRC2 Bölgesi, 2013 yılında % 17,5 ile işsizlikte 2'nci sıraya yükseliyordu. TRC2 Bölgesine ait işsizlik rakamlarının değişkenliğinin bu kadar yüksek olması, ister istemez TÜİK rakamlarına dair kafalarda soru işaretlerine neden oluyordu.

1 Temmuz 2014 tarihinde TÜİK tarafından yayınlanan haber bülteni, Mart ayında yayınlanan istatistikleri il bazında ayrıntılandırmaktadır. Yayınlanan haber bültenine göre, Batman % 23,4 işsizlik oranı ile 1'inci sırada yer alırken, TRC2 Bölgesi illerinden Diyarbakır % 18,7 ile 5'inci sırada ve Şanlıurfa ise % 16,3 ile 6'ncı sırada yer almaktadır. Bir önceki yıla göre her iki ilin değişimi şaşırtıcıdır.

Tablo 1: Yıllar İtibariyle İşsizlik Rakamları

Yıllar	Türkiye	TRC2 Bölgesi	Şanlıurfa	Diyarbakır	TRC2 Bölgesi Sırası	Şanlıurfa İl Sırası	Diyarbakır İl Sırası
	%						
2004	10,8	11,8			10		
2005	10,6	10,9			11		
2006	10,2	12,1			7		
2007	10,3	13,8			4		
2008	11	14,1	12,8	15,7	7	20	11
2009	14	18,8	17	20,6	2	15	2
2010	11,9	13,1	12,4	13,5	7	24	16
2011	9,8	8,4	8	8,6	16	48	43
2012	9,2	6,9	6,2	7,3	18	54	43
2013	9,7	17,5	16,3	18,7	2	6	5

TRC2 Bölgesinde işsizlik rakamlarının değişkenliğinin yüksek olmasının nedeni Hanehalkı İşgücü Anketinin ayrıntısında saklıdır. Öncelikle Hanehalkı İşgücü Anketi beyanı esas alan bir ankettir. Anketin muhatabı hanehalkının, sorulara verdiği cevaplar doğru kabul edilir ve bu cevaplar üzerinden hesaplamalar yapılır. Verilen cevapların doğruluğu araştırılmaz. Diğer önemli bir nokta ise işsizlik tanımıdır. Bu tanım uluslararası standartlara uygun olarak yapılan bir tanımdır. Bu tanıma göre **her çalışmayan kişi işsiz değildir**. İşsiz olabilmek için **işgücünün içerisinde bulunmak ve iş**

aramak gerekmektedir. Bu bilgiler ışığında TRC2 Bölgesindeki işsizlik rakamlarının anlaşılması daha kolay olacaktır.

Aşağıdaki tabloda TRC2 Bölgesinin işgücü istatistiklerinin ayrıntısı verilmektedir. 2013 yılında TRC2 Bölgesinde 195.000 kişinin işgücüne katıldığını görmekteyiz. İşgücüne dâhil olmayan nüfus 189.000 azalmış ve bu insanların artık işgücüne dahil olmuştur.

Tablo 2: TRC2 Bölgesi İşgücü İstatistikleri

	Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus	İşgücüne dahil olmayan nüfus	İşgücü	İstihdam edilenler	İşsiz	İşgücüne katılma oranı	İşsizlik oranı	İstihdam oranı
	Bin Kişi					%		
2013	2.127	1.322	805	664	141	37,9	17,5	31,2
2012	2.121	1.511	610	569	42	28,8	6,9	26,8
Fark (2013-2012)	-6	189	-195	-95	-99			

Peki 2012 yılında işgücünde olmayan, 2013 yılında işgücüne dahil olan bu insanlar kimlerdir? Aşağıdaki tabloda bu sorunun cevabını görmekteyiz. 2012 yılında **“iş bulma ümidim yok”** diyen 103.000 kişi, **2013 yılında iş bulma ümidi olduğunu beyan etmiş ve işgücüne dâhil olmuştur.** Aynı şekilde 2012 yılında **“Ev işleriyle meşgul”** (ev hanımları) olduğunu beyan eden **120.000 ev hanımı 2013 yılında çalışmak istediklerini** beyan etmişlerdir. İşgücündeki en büyük artış yukarıda bahsettiğimiz kalemlerden oluşmaktadır. İşgücüne dâhil olan bu insanlardan 95.000 kişi iş bulurken, 99.000 kişi iş bulamamıştır.

Sonuç olarak Bölgede yıllar itibariyle işsizlik rakamlarında gözlemlenen büyük farklılıkların nedeni, TÜİK'in **işsizlik tanımı** ve **kişilerin Hanehalkı İşgücü Anketine verdiği cevaplarıdır.**

Tablo 3: TRC2 Bölgesi İşgücüne Dahil Olmama Nedeni

	İş bulma ümidi yok	İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	Mevsimlik çalışan	Ev işleri ile meşgul	Öğrenci (eğitim-öğretim)	Emekli	Özürü yaşlı veya hasta	Ailevi ve kişisel nedenler	Diğer	Toplam
2013	89	62	1	722	205	49	159	13	23	1.322
2012	192	20	0	842	224	51	139	2	41	1.511
Fark (2013-2012)	-103	42	1	-120	-19	-2	20	11	-18	-189